

NOT: Yabancı uyrukluların işyeri açma ve çalışma ruhsatı taleplerinde herhangi bir yönetmelik değişikliği, çalışma izni konusunda herhangi bir mevzuat değişikliği olup olmadığı, çalışma izni alamayan yabancı uyrukluların işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularının nasıl değerlendirileceği hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-9393925
Konu : Görüş (Yabancı Uyrukluların Ruhsat Talepleri)

30/05/2024

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... Valiliği (Yerel Yönetimler Şube Müdürlüğü'nün) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.

İlgide kayıtlı yazı ile 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu gereğince, işyeri açacak yabancı şahısların çalışmaya başlamadan önce Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından çalışma izni almalarının zorunlu olduğu, belediyeleri tarafından yabancı uyrukluların işyeri açma ve çalışma ruhsatı taleplerinde Bakanlık görüşüne istinaden çalışma izni istendiği ve izin belgesindeki süreleri kontrol ettikleri, ancak yabancı uyruklular tarafından son yapılan işyeri açma ve çalışma ruhsatı taleplerinde, çalışma izni alabilmek için elektronik ortamda başvuru yaptıklarında ekte bulunan evrakların istendiği, bu evraklar arasında işyeri açma ve çalışma ruhsatının da olduğu ve bu nedenle çalışma izin belgelerini alamadıklarını beyan ettikleri, yabancı uyrukluların işyeri açma ve çalışma ruhsatı taleplerinde herhangi bir yönetmelik değişikliği, çalışma izni konusunda herhangi bir mevzuat değişikliği olup olmadığı, çalışma izni alamayan yabancı uyrukluların işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularının nasıl değerlendirileceği konusunda tereddüt hasıl olduğu belirtilerek Bakanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanununun 3 üncü maddesi;

“ ...

c) Çalışma izni: Bakanlıkça resmî bir belge şeklinde düzenlenen ve geçerlilik süresi içinde yabancıya Türkiye’de çalışma ve ikamet hakkı veren izni, ...ifade eder.”

6 ncı maddesi;

“(1) Çalışma izni, 4 üncü maddeye göre belirlenen uluslararası işgücü politikası esas alınarak Bakanlıkça verilir.

(2) Bu Kanun kapsamında yer alan yabancıların çalışma izni olmaksızın Türkiye’de çalışmaları veya çalıştırılmaları yasaktır.

...” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde; *“İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri”* hükmünü,

5 inci maddesi;

“İşyeri açma ve çalışma ruhsatı verilen işyerleri aşağıda belirtilen şartları taşımak zorundadır:

...

l) *Yabancı uyrukluların işyeri açması ve çalıştırması konusunda, yabancılarla ilgili mevzuat hükümlerine uyulması.*

...” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası;

“Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü amirdir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınan 01.04.2024 tarihli ve 136 sayılı yazıda “... Yabancı şahısların işyeri açarak kendi ad ve hesaplarına çalışmak istemeleri halinde, bahse konu işyerlerinin ilgili merciler nezdindeki kuruluş işlemlerinin (ticaret sicil gazetesi veya esnaf sicil gazetesi, ilgili oda sicil kayıt belgesi, vergi levhası) tamamlanmasını müteakip çalışma izni almak üzere Bakanlığımıza başvuruda bulunmaları gerekmektedir. Bu kapsamda çalışma izni verilen yabancıların bu izin belgeleriyle birlikte yetkili idarelere başvuru yaparak işyeri açma ve çalışma ruhsatı talep etmeleri zorunludur. Çalışma izni, yabancıya belirli bir süre çalışma ve ikamet hakkı vermesi sebebiyle yetkili idarelerin bu yabancılarla süreli çalışma izin belgesinde belirtilen süreler göz önünde bulundurularak işyeri açma ve çalışma ruhsatı düzenlemeleri mümkün bulunmaktadır. Bununla birlikte, yetkili idarelerin, çalışma izni verilen yabancılar tarafından yapılan işyeri açma ve çalışma ruhsatı başvurularını, çalışma izninin bulunması koşulu dışında diğer kriterlerin sağlanmadığı gerekçesiyle olumsuz sonuçlandırma yetkileri bulunmaktadır.

Bu çerçevede, geçici koruma sağlanan yabancılar, uluslararası koruma başvuru sahibi yabancılar ve şartlı mülteci statüsü sahibi yabancıların kendi ad ve hesabına çalışmak üzere yaptıkları ilk çalışma izni başvurularında Bakanlığımızca ruhsat aranmaksızın çalışma izni düzenlenmekte olup aynı yabancılar adına yapılan **çalışma izni yenileme/uzatma başvurularında**; Bakanlığımız uluslararası işgücü politikası kapsamında bu yabancıların kayıtlı çalışmasını teşvik etmek amacıyla, işyerlerine ait yetkili idarelerce düzenlenmiş işyeri açma ve çalışma ruhsatı talep edilmekte ve bu yabancılar adına daha önce düzenlenen çalışma izinlerinin geçerlilik süresi içerisinde bahse konu işyeri için “işyeri açma ve çalışma ruhsatı” alınmadığının tespit edildiği durumlarda, ilgili yabancıların çalışma izni yenileme/uzatma başvurularına istinaden işyerlerine ait işyeri açma ve çalışma ruhsatının teminini mümkün kılmak amacıyla bir yıldan kısa süreli olarak çalışma izni düzenlenebilmektedir.” şeklindeki değerlendirmelere yer verilmiş olup Genel Müdürlüğümüzce uygulamaya ilişkin eklenecek bir husus bulunmamaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:
Geređi:
... Belediye Başkanlığına

Bilgi:
... VALİLİĞİNE
(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)